CONCURSUL NAȚIONAL PENTRU ELEVII DIN MEDIUL RURAL
„UNIVERSUL CUNOAŞTERII PRIN LECTURĂ”
Etapa judeţeană
25 aprilie 2026
Clasa a VI-a

- **Timpul de lucru: 2 ore.**
- **Toate subiectele sunt obligatorii. Toate răspunsurile vor fi redactate pe foaia de concurs.**
- **Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- **Punctaj maxim: 100 de puncte.**

PARTEA I – 20 de puncte

Citeşte cu atenţie textul următor, apoi rezolvă sarcinile de lucru!

Soarele coborâse spre Șaua Strâmbă, nu mai dogorea, din vale se ridica răcoarea, iar Emil, care mergea în față tăcut, poate plictisit de poveștile mele nesărate, poate îngândurat, a părăsit drumul cu șleauri și urzici, cotind pe o potecă îngustă care abia se contura. Am luat-o după el fără să clipesc, fără să mai scot un sunet, intuind mereu unde suntem, nu la fiecare pas, ci doar ca poziție printre culmi. Umblam ceva mai jos de o coamă ciuntită, aceeași care străjuia Ghindura în dreptul stăvilarelor, dar nu pe partea dinspre pârâu, pe cealaltă, pe versantul de la miazăzi, unul acoperit cu copaci bătrâni. […]

La șirul de pedepse pe care-l suportasem ca să fiu iertat, Emil n-a avut nimic de comentat, iar când copacii au început să se rărească și umbra s-a mai subțiat, s-a răsucit spre mine și, cu degetul arătător lipit de buze, mi-a cerut să tac. Am intrat împreună într-o poiană și, străbătând-o agale, în liniște, ne-am dus în colțul opus, unde erau câteva buturugi. De acolo, crestele munților se vedeau ca în palmă, laolaltă cu aura lor roșiatică, de jar. Numai pentru culorile amurgului, clipele alea mi-au părut un dar fermecat, ieșit din tolba unui spiriduș sau de sub bagheta unei zâne. N-a fost însă doar atât. Ce urma să vină nici nu se înfiripase, taina cea mare a lui Emil, păstrată opt luni de zile, era încă deplină.

Am vrut să stau pe una din buturugi, cred că pe cea mai scundă, dar mi-a șoptit să mă feresc de ea, fiindcă e singura care colcăie de furnici. M-am mutat pe următoarea, la care lemnul se ținea tare, nu se măcina, și, după scoarță, am ghicit că stau pe ciotul unui paltin. Emil a căutat în tașcă un termos cu ceai, mi-a întins mie paharul, iar el a băut direct din bidonul mic, cu un model în carouri. […]

A dus din nou degetul la buze, cu cealaltă mână a tăiat aerul sec, ca să fie limpede că trebuie să fiu mut, și-a dres glasul încet, fără să tușească, apoi a scos un țipăt ciudat, pe mai multe tonuri, lung și scurt în egală măsură, puternic, cu jale, dar și cu încântare, un țipăt care ne-a amuțit de-a dreptul, dincolo de tot ce-i promisesem și de ce s-ar fi cuvenit să fac. Dintr-un amestec de mirare și spaimă, am fost gata să cad și să mă rostogolesc în iarbă. N-am căzut, nu m-am rostogolit, iar Emil m-a bătut cu palma pe umăr. În tihna din jur, a reluat țipătul din vreme în vreme, până când, din depărtare, din inima pădurii și din aburul serii, a căpătat o replică identică, un soi de chiot cântat, cu frânturi de sfâșiere, cu bucățele de duioșie, cu iz de singurătate și semne de bucurie, iar peste sunete și stări, cu o voce care părea din afara hotarelor lumii. Cel puțin asta am simțit eu, atunci, când sosisem pe lume de doisprezece ani și șase zile. Curând, din umbrele înserării a apărut o pasăre leneșă, cu aripile larg

deschise, ca de vultur, a dat ocol poienii de mai multe ori, plutea din ce în ce mai jos și a hotărât să se oprească într-un fag. Emil nu o scăpa din ochi, era foarte palid, schimba întruna sonoritatea și ritmul acelor sunete stranii, bufnița la rândul ei îl fixa din frunziș, cu capul rotit într-o parte, neclintit, răspunzând mereu altfel. Își vorbeau cu siguranță lucruri importante, din care eu nu înțelegeam nimic, stăteam ca paralizat, fără să respir, și am observat cum trăsăturile feței, la bărbatul de lângă mine, vorbeau și ele însuflețit. […] După fâlfâitul aripilor, ca o pală de vânt, m-am ridicat și eu de pe buturugă și am plecat. Ne-am descurcat ușor când s-a înnoptat, pentru că Emil avea în tașcă și o lanternă.

Filip Florian, *Toate bufnițele*

1. Identifică, în text, două cuvinte din câmpul lexical al pădurii. **4 puncte**
2. Notează, pe foaia de concurs, litera în dreptul căreia se află varianta corectă de răspuns. **4 puncte**
   Emil și copilul merg în pădure:
   a) să asculte foșnetul frunzelor;
   b) să caute copaci bătrâni;
   c) să vadă o bufniță;
   d) să admire amurgul.
3. Aranjează enunţurile următoare în ordinea apariţiei ideilor în fragment. **4 puncte**
   a) Emil îi dă copilului un pahar cu ceai.
   b) Cei doi pleacă din pădure la lăsarea nopții.
   c) Bufnița îi privește atent pe cei doi.
   d) Răcoarea cuprinde peisajul.
4. Explică, în 30-50 de cuvinte, motivul pentru care Emil îi face semn copilului să tacă. **4 puncte**
5. Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, o trăsătură a personajului Emil, ilustrând-o cu o secvență din textul suport. **4 puncte**

PARTEA a II-a – 20 de puncte

Citeşte cu atenţie textul următor, apoi rezolvă sarcinile de lucru!

Marea bufniţă cenuşie, care are o înălţime între 60 şi 90 cm, este considerată cea mai mare bufniţă din America de Nord. Dar, în ciuda mărimii sale aparente, această bufniţă nu are un corp mai mare decât al unei găini. Motivul pentru care pare atât de mare este că penele ei sunt mai dese şi mai înfoiate decât ale celor mai multe păsări, făcând-o să pară enormă.

Marea bufniţă cenuşie este o pasăre mică, ce cuibăreşte în pădurile dese din nordul statului Minnesota şi în Ontario, la nord de limita copacilor din nordul Canadei. Cea mai mare parte din dieta ei constă din veverițe și șobolani.

Într-o vară, un naturalist îşi vizita fraţii, care aveau ca animal de casă o mare bufniţă cenuşie. Şi, căutând bufnița, a găsit-o în cele din urmă făcând baie într-un șanț de irigare. Văzuse bufnița mai înainte şi acesteia îi plăcea să o scarpine pe cap. În contactul cu pasărea, nu-şi dăduse niciodată seama de adevărata ei mărime. Apropiindu-se, nu era deloc pregătit să vadă pasărea pe care o vedea, udă toată și murdară, lângă şanţul de irigare. Stătea acolo - cea mai mare din familia ei, dar nu avea mai mult de 30 cm înălţime şi 15 cm lăţime. Era, bineînţeles, aceeaşi bufniţă. A fost atât de şocat de micimea ei, încât abia a putut crede că era aceeaşi pasăre.

Marea bufniță cenușie nu trebuie învinovățită pentru aparența ei înșelătoare, dar ajută la ilustrarea textului nostru.

Este ușor să judecăm după înfățișare. Există oameni care, atunci când îi întâlnim, par foarte mari și importanți. Dar când ajungi să-i cunoști mai bine, îți dai seama că nu sunt chiar așa de mari.

https://www.viatasisanatate.ro/articole/13-devotional-explo/5938-marea-bufnita-cenusie

1. Selectează, din textul-suport, două informații despre habitatul marii bufnițe cenușii. **4 puncte**
2. Transcrie, din textul dat, secvența comparativă prin care se evidențiază dimensiunea reală a corpului bufniței. **4 puncte**
3. Scrie, pe foaia de concurs, varianta care conține informația corectă, conform textului dat:
   a) Marea bufniță cenușie are un corp mult mai mare decât al unei găini.
   b) Această bufniță cuibărește în pădurile calde din sudul Americii de Nord.
   c) Dieta bufniței este alcătuită preponderent din rozătoare precum șobolanii și veverițele. **4 puncte**
4. Alcătuiește un enunț imperativ prin care să-i îndemni pe colegii tăi să nu judece oamenii după aparențe. **4 puncte**
5. Explică, în minimum 30 de cuvinte, motivul pentru care naturalistul *abia a putut crede că era aceeași pasăre atunci când a văzut bufnița în șanțul de irigare*. **4 puncte**

PARTEA a III-a – 50 de puncte

1. Numește, într-un enunț, un element comun de conținut identificat în cele două texte. **5 puncte**
2. Transcrie, din primul text, o secvență care conține o imagine vizuală. **5 puncte**
3. Alcătuiește un enunț, pe baza informațiilor din textul al doilea, în care să precizezi o caracteristică a bufniței cenușii, folosind un adjectiv la gradul superlativ absolut de superioritate. **5 puncte**
4. Prezintă, în 40–50 de cuvinte, un motiv pentru care experiențele trăite în natură, precum cea din primul text, pot stârni curiozitatea copiilor de a descoperi lumea. **5 puncte**
5. Construiește un dialog, de 8–10 replici, între personajul-copil din primul text și naturalistul din al doilea text, având ca temă pasiunea pentru observarea păsărilor în natură. **15 puncte**
6. Redactează o compunere narativă, de minimum 150 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare petrecută în timpul unei expediții în pădure, în urma căreia ai învățat o lecție importantă. **15 puncte**

Notă: În cazul cerințelor care solicită formularea răspunsurilor sub formă de enunț sau de text, se vor puncta conținutul și redactarea răspunsului (registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate, respectarea normelor de punctuație și de ortografie).